

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021 - 2030 hankkeen tilannekatsaus**Hallintojohtaja Heikki Vienola
Kaupunginkanslia**

Tausta	<p>Pohjois-Savon väestö on terveyden ja hyvinvoinnin tilaa kuvaavien indek-sien avulla tarkasteltuna valtakunnallisesti sairaimpien joukossa. Erityisesti mielenterveyden ja päihteiden käytön osalta Pohjois-Savossa tilanne on erittäin huolestuttava. Väestön mielenterveyttä kuvaava ikävakioitu mie-lenterveysindeksi on Pohjois-Savossa huomattavasti koko maan arvoa korkeampi, 151, maan keskiarvon ollessa 100. Mielenterveyteen liittyvät syyt ovat myös nousseet työikäisen väestön yleisimmäksi sairauspoissa-olujen syyksi. Tämän lisäksi myös päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat sekä päihdemyönteisyys ovat yleistyneet Pohjois-Savossa.</p>
Tavoitteet	<p>Hyvällä mielellä Pohjois-Savo –hankkeen tavoitteena on muuttaa epäedul-linen hyvinvoinnin kehitymissuunta laaja-alaisella yhteistyöllä, painottaen ehkäiseviä ja vaikuttavia toimenpiteitä pitkäjänteisellä hankekokonaisuudella. Hanke tähtää Pohjois-Savon maakunnan asukkaiden ja erityisesti heikommassa asemassa, työelämän ulkopuolella ja työttöminä olevien ryhmien mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden vahvistamiseen sekä päihteiden käytön vähentämiseen.</p>
Toteutus	<p>Toiminnan painopiste on Pohjois-Savon kuntien pysyvien rakenteiden ke-hittämisessä ja tukemisessa, verkostojen vahvistamisessa ja asukkaiden kanssa yhdessä tekemisessä. Hankkeen avulla vahvistetaan ja tuetaan kuntien, kolmannen sektorin ja yritysten hyvinvointityötä kokonaisvaltai-estisesti. Asukkaat otetaan kehittämistyön suunnittelijoiksi, toimijoiksi ja ko-kemusasiantuntijoiksi kaikissa hankkeen vaiheissa. Hankkeen kohderyh-mänä ovat erityisesti työelämän ulkopuolella olevat pohjoissavolaiset, mutta lisäksi toimenpiteet kohdistuvat myös laajemmin pohjoissavolaisiin työikäisiin.</p> <p>Hankkeen toiminnot käynnistyvät asukkaiden alkukartoituksilla, jossa kun-takohtaisesti poikkihallinnollisessa yhteistyössä tarkastellaan kunkin alu-een terveyden ja hyvinvoinnin tilaa, näihin kohdistettujen toimintamallien vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Kartoitettuihin kehittämiskohteisiin han-ke tarjoaa kunnille tukea mm. mielenterveysjohtamiseen ja -osaamiseen. Hankkeessa toteutetaan monitasoista ja –kanavaista viestintä ja vuorovai-kutusta sosiaalisen markkinoinnin työmenetelmiä hyödyntäen, joka mer-kittävästi tukee mielenterveyden ja päihteettömyyttä edistävien rakentei-den ja verkostojen muutosta.</p> <p>Kahden vuoden kestoisen käynnistämävaiheen hanke on alku pidempikes-toiselle maakunnan tasoiselle kehittämisohjelmalle, joka toteutetaan seu-raavan 10 vuoden aikana. Hankkeen hallinnoinnista, koordinoinnista, käyt-töön otettavien toimintamallien jalkauttamisesta kuntiin ja viestinnästä vastaa Kuopion kaupunki. Osatoteuttajina toimivat Itä-Suomen yliopisto, joka vastaa hankkeessa tiedolla johtamisen ja toimintamallien vaikutusten</p>

arvioinnin kokonaisuudesta, Savonia ammattikorkeakoulu, jonka vastuulla on koulutusten toteuttaminen ja vaikuttavien elintapaohjausmallien käyttöönoton tuki ja Humanistinen ammattikorkeakoulu, joka vastaa järjestöyhteistyöhön ja osallisuuteen liittyvistä teemoista. Hankkeen toteuttamiseen osallistuu myös laaja muu toimijajoukko: Pohjois-Savon 17 kuntaa, alueen oppilaitokset, kolmas sektori, yritykset ja ennen kaikkea asukkaat.

Ensimmäisen vaiheen (2 v) tulokset

Kehittämisohjelman ensimmäisen vaiheen aikana hankkeessa mukana olevien Pohjois-Savon kuntien haasteet on kartoitettu ja analysoitu sekä niihin on lähdetty puuttumaan vaikuttaviksi havaituilla toimintamalleilla. Hankkeessa toteutetuilla koulutuksilla on lisätty pohjoissavolaisten mielen-terveystaitoja- ja osaamista, päihteettömyyttä, sekä viestinnällä vahvistettu pohjoissavolaisten muutoskykyä mielen-terveyden ja mielen hyvinvoinnin edistämiseksi. Hankkeen aikana on koulutettu kuntien ja muiden organisaatioiden ammattilaisia mielen-terveysjohtamisen osa-alueeseen. Hankkeen toteutuksessa on hyödynnetty kolmannen sektorin ja yritysten osaamista ja tiivistetty näin myös eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja vahvistettu kuntien, kolmannen sektorin ja yritysten omaa hyvinvointityötä. Hankkeen ensimmäisen vaiheen keskeisenä tuloksena on hankkeen toimijoiden ja asukkaiden yhteistyönä laaditut ja testatut toimintamallit, jolla ohjaamana toimintaa jatketaan seuraavien vuosien aikana.

Hankejohtaja Helena Länsimies esittelee kokouksessa hankkeen etenemistä.

Esitys

Esitän, että kaupunginhallitus keskustelee asiasta ja merkitsee hankkeen tilannekatsauksen tiedoksi.

Valmistelija
Heikki Vienola
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2021

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus keskustelee asiasta ja merkitsee hankkeen tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Hankejohtaja Helena Länsimies oli kokouksessa kuultavana asiakohdassa. Länsimies poistui kokouksesta kuulemisen jälkeen.

Merkittiin, että valtuuston puheenjohtaja Tuula Väättäinen poistui kokouksesta asiakohdan käsittelyn aikana.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

30.08.2021

26/2021 3 (3)

27 §